

Möte 2

USA-IMPERIALISMEN

USA:s ambition om världsherravälde

Året för massakern vid Wounded Knee 1890 förklarades det officiellt att Förenta staterna sträckte sig till Stilla havet.

”Profitsystemet hade, med sin naturliga tendens till expansion, redan börjat kasta blickarna mot andra sidan havet”, konstaterade den progressive amerikanske författaren **Howard Zinn** i boken *”Det amerikanska folkets historia”*. ”Redan innan kriget mot Mexiko förde Förenta staterna fram till Stilla havet, förklarade Monroedoktrinen att Förenta staterna betraktade Latinamerika som sin inflytandesfär. Inte långt därefter riktade vissa amerikaner blickarna mot Stilla havet: mot Hawaii, Japan och de stora marknaderna i Kina.”

Förenta staternas expansion fortsatte med annekteringen av Hawaii, Wake Island 370 mil väster om Hawaii på vägen till Japan, och övertagandet av de spanska besittningarna Puerto Rico, Guam och Filippinerna.

1905 slöt Förenta staterna den så kallade **Taft-Katsura**-överenskommelsen med Japan, om att erkänna varandras respektive anspråk på Filippinerna respektive Korea. USA samtyckte därmed till Japans kolonisering av Korea.

40 år senare hade den fascistiska kolonialmakten Japan kapitulerat efter att Sovjetunionen gått med i Stilla havskriget och USA terrorbombat civilbefolkningen i japanska städer och utplånat Hiroshima och Nagasaki med kärnvapen. Då ockuperade USA södra Korea.

Några år senare försökte de – genom sin kontroll över Förenta nationerna och med hjälp av styrkor från femton så kallade ”allierade” länder – lägga under sig hela Koreahalvön och alltså ockupera norra Korea med sikte på att gå vidare och lägga under sig även Kina och Sovjetunionen. De hotade att sätta in kärnvapen mot Korea och Kina och mot Moskva och andra stora städer i Sovjetunionen.

Den amerikanska framryckningen i Asien hejdades genom kommunisternas seger i den kinesiska revolutionen, upprättandet av Folkrepubliken Kina och USA:s nederlag i Koreakriget – och genom att även Sovjetunionen utvecklade kärnvapen och därigenom avskräckte USA från att använda dem.

I Europa befäste USA sitt grepp om Västeuropa, bland annat genom bildandet 1949 av den USA-styrda militäralliansen Nato, vars funktion enligt organisationens förste generalsekreterare **Lord Ismay** var att *”hålla Sovjetunionen ute, amerikanarna inne och tyskarna nere”*.

Det var inledningen på det så kallade ”kalla kriget”, som varade fram till Sovjetunionens upplösning 1991, och som var en fortsättning i nya former på USA:s strävan efter världsherravälde.

Men kalla kriget var inte bara kallt. Inte en enda dag gick utan att USA genomförde krig, militära interventioner eller statskupper i länder runtom i världen, däribland Italien, Syrien, Albanien, Iran, Guatemala, Indonesien, Kuba, Vietnam, Kambodja, Laos, Dominikanska republiken, Brasilien, Ghana, Bolivia, Chile, Argentina, El Salvador, Afghanistan, Angola, Nicaragua och Tchad.

Särskilt Vietnams, Kambodjas och Laos väpnade motstånd mot USA-imperialismen inspirerade folk världen över till kamp för nationellt oberoende och antikolonial frigörelse.

Sovjetunionens upplösning 1991 och upplösningen av den så kallade Warszawapakten sågs av USA-imperialisterna som en avgörande seger i kampen för totalt amerikanskt världsherravälde.

Efter kalla krigets slut betecknas USA allmänt som den enda kvarvarande supermakten, den enda stormakt som har ambitionen att dominera hela världen.

Zbigniew Brzezinski och andra amerikanska strateger utarbetade planer för vad de kallade "*The Grand Chessboard*" ("Den stora schackbrädan"), det vill säga hur USA skulle lägga under sig hela den euroasiatiska kontinenten.

Under de senaste tre decennierna har denna politik tagit sig uttryck bland annat i

- Kriget i Jugoslavien inklusive Natos 78 dagars bombning av Serbien, lösryckandet av Kosovo och etablerandet av den stora amerikanska militärbasen Cape Bondsteel där.
- Förenta staternas och Natos 20-åriga krig i Afghanistan, där även Sverige deltog.
- De förödande krigen mot Irak inklusive USA:s stora invasion 2003, som ödelade landets infrastruktur – el och vattenförsörjningen, sjukvård, skolor och universitet och mycket annat och som kostade miljoner människor livet.
- Kriget mot Libyens folk, där Sverige också bidrog till att krossa Afrikas främsta välfärdsstat.
- Bulvankriget mot Syrien, som nu pågått i över ett decennium.
- Saudiarabiens USA-stödda krig i Jemen.
- Natos utvidgande och militära uppladdning i Europa, med inriktning på konfrontation med Ryssland.
- Den pronazistiska statskuppen i Ukraina 2014 och det därpå följande åttaåriga kriget mot provinserna Donetsk och Lugansk.

Listan över USA:s krigsförbrytelser och andra övergrepp mot länder och folk runt om i världen – i Latinamerika, i Asien, i Mellanöstern, i Afrika och i Europa – kan göras betydligt längre, men dessa exempel räcker för att ge ett perspektiv på konflikterna i dagens värld.

Christer Lundgren Ur appelltal på USA:s nationaldag 4 juli 2022

Militärbaser världen över

USA har 883 militärbaser i 183 av världens länder. Till jämförelse har Ryssland tio baser utanför sitt land, varav åtta i före detta Sovjetstater. Kina har en enda bas utomlands, i Afrika. I Polen bygger USA just nu Fort Trump, med en bråkdel av sin militära årsbudget på 716 miljarder dollar. Där står sig Rysslands 60 miljarder slätt. Hela Nato har över 900 miljarder. USA-generalen och presidenten **Ike Eisenhower** varnade för det militärindustriella komplexets framtida makt. Världens största robotillverkare Raytheon har 63 000 anställda. Lockheed Martin producerar stridsflygplan med 100 000 anställda. Världens näst största militärindustri Boeing har 105 500 anställda. UTC Aerospace Systems och Honeywell Aerospace har 40 000 var. Lägg därtill några tjog underleverantörer, som GE Aviation och andra. Störst i Europa är BAE Systems med 83 000 anställda, bland annat i Sverige.

Erni & Ola Friholt, *Bohuslänningen* 9 februari 2019.

Dollarn som betalningsmedel

Kulturen

USA:s allierade/vasallers roll (Även Sveriges roll)

Peo Österholm (?)

LÄSTIPS:

USA:s militärbaser runt om i världen

https://sv.frwiki.wiki/wiki/Liste_des_bases_militaires_des_%C3%89tats-Unis_dans_le_monde

Wikipedia: Imperialism

<https://sv.wikipedia.org/wiki/Imperialism>

Ulf Nilsson: imperialism, Nato, Sovjetunionen; Jan Myrdal: "Inte vörda – reflektera!" (2022-07-15)

<https://www.lindelof.nu/jan-myrdal-inte-vorda-reflektera/>

DISKUTERA:

- I världen idag finns flera stormakter. Hur förändrades de globala maktrelationerna med Sovjetunionens och Warszawapaktens upplösning i början av 1990-talet? Vad har hänt sedan dess? Är det rätt att idag beteckna USA som världens enda supermakt?
- Vilken roll spelar väpnat motstånd för att hejda imperialistisk aggression och strävan efter global dominans. Vilka är alternativen?
- Vilken roll spelar det militärindustriella komplexet i Sverige?